

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć:
Badanie fizykalne

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: **2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **Polski**

Rodzaj zajęć: **Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa**

Rok studiów: **II**

Semestr: **III**

Liczba punktów ECTS przypisana
zajęciom: **2**

Koordinator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
**Prof. ucz. dr hab. Anna Lewandowska,
anna.lewandowska@pwste.edu.pl**

Jednostka organizacyjna: **Instytut Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	20	Wykład:	0
Ćwiczenia:	0	Ćwiczenia:	0
Laboratorium:	30	Laboratorium:	0
Lektorat:	0	Lektorat:	0
Projekt:	0	Projekt:	0
Zajęcia praktyczne:	0	Zajęcia praktyczne:	0
Seminarium:	0	Seminarium:	0
Zajęcia terenowe:	0	Zajęcia terenowe:	0
Praktyki zawodowe:	0	Praktyki zawodowe:	0
Inna forma (jaka): Samokształcenie kierowane	10	Inna forma (jaka):	0
RAZEM:	60	RAZEM:	0

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji) oraz o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.
2. Student posiada podstawowe umiejętności gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji).

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z zagadnieniami przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego pacjentów w różnym wieku, samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej określonych w Kodeksie Etyki Polskiej Pielęgniarki i Położnej. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W32.	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania	K_W02
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego	K_W02
C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej	K_W02 K_W06
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	K_W02
Umiejętności - potrafi		
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)	K_U08
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki	K_U08
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku	K_U08
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta	K_U08
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej	K_U08
C.U47.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	K_U08

Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K_K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;			K_K01
K_K02.	przestrzegania praw pacjenta;			K_K02
K_K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;			K_K03
K_K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;			K_K04
K_K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;			K_K05
K_K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;			K_K06
K_K07.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K07
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
wykład				
TP-01	Wprowadzenie do tematyki przedmiotu. Zasady prowadzenia i dokumentowania badania fizykalnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Zasady i sposób przeprowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego ogólnego i szczegółowego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Badanie stanu ogólnego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Badanie skóry i jej wytworów. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-05	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Badanie głowy, jamy ustnej, gardła, szyi. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Badanie układu oddechowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Badanie układu sercowo – naczyniowego. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-11	Badanie układu nerwowego. Badanie narządów zmysłów. Najczęściej występujące nieprawidłowości.	wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
laboratorium				
TP-12	Badanie podmiotowe niemowląt, dzieci i osób dorosłych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-13	Badanie ogólne.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

TP-14	Badanie skóry i jej wytworów.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-15	Badanie układu siateczkowo-śródbłonkowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-16	Badanie głowy, jamy ustnej, gardła, szyi.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-17	Badanie układu oddechowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-18	Badanie gruczołów wydzielania wewnętrznego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

TP-19	Badanie układu sercowo – naczyniowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-20	Badanie jamy brzusznej, badanie per rectum.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-21	Badanie układu nerwowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-22	Badanie narządów zmysłów.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-23	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

TP-24	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-25	Zasady i sposoby przeprowadzenia badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych/systemów łączności.	laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
samokształcenie kierowane				
TP-26	Badanie dziecka.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-27	Badanie osób starszych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-28	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-29	Badanie żeńskich, męskich narządów płciowych.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
TP-29	Zasady i sposoby przeprowadzenia badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych/systemów łączności. Dokumentacja kliniczna pacjenta. Diagnostyka laboratoryjna.	samokształcenie kierowane	samokształcenie	zaliczenie pisemne – testowe
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Douglas G., Nicol F, Robertson C. Macleod Badanie kliniczne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2022.
2. Dyk D. (red.): Badania fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2012.
3. Kokot F. (red.): Wywiad i badanie przedmiotowe. Urban & Partner, Wrocław 2004.
4. Maxwell A. Allan, James Marsh, wydanie pod redakcją F. Kokota: Wywiad i badanie przedmiotowe, Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 2005

Literatura uzupełniająca:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom II. Czelej, Lublin 2004.
2. Kabata J., Kalinowski L., Szczepańska – Konkel M., Angielski S.: Badania laboratoryjne w codziennej praktyce. MAK media, Gdańsk 2005.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	C.W32. - C.W35.	- egzamin pisemny – test
Samokształcenie	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej	C.W32. - C.W35. C.U8. - C.U47.	zaliczenie umiejętności praktycznych - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych

Laboratorium	- czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie z scenariuszem zajęć	C.U8. - C.U47.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
--------------	--	----------------	--

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Zajęć” i w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza”.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenie:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Zajęć” i w „Karcie Umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza”.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze III, w sesji zimowej. Zaliczenie ma postać testu składającego się z 30 pytań.
- 2) Skala ocen:
Max.30 pkt.
Bardzo dobry (5,0) – 28-30 pkt.
Plus dobry (4,5) – 26-27 pkt.
Dobry (4,0) – 23-25 pkt.
Plus dostateczny (3,5) – 21-22 pkt.
Dostateczny (3,0) – 18-20 pkt.
Niedostateczny (2,0) poniżej 18 pkt.

W sytuacji gdy student z testu otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

2. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć z badania fizykalnego, realizowanych w MCSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

3. Forma i warunki zaliczenia samokształcenia kierowanego:

- 1) Frekwencja 100%.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć z badania fizykalnego, realizowanych w MCSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams. Zgodnie ze standardem kształcenia liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia na odległość, nie może być większa niż 10% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Uwaga:

Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.